

JOAN LERMA, EL PRESIDENT DEL 750 ANIVERSARI

El missatge universal

Impertèrrit, impassible, el president dels valencians assegura que aquest país pesa tant com qualsevol altra comunitat de l'estat, i desqualifica sense embuts la proposta dels partits de l'oposició a les Corts valencianes d'exigir al govern central que faça desaparèixer els governadors civils, entre altres coses.

J. R. Lluch

El president de la Generalitat valenciana, Joan Lerma, acaba de passar el test polític del debat sobre l'estat de *la Comunitat* celebrat a les Corts i prepara les millors corbates i discursos per presidir els actes que han de

commemorar el 750 aniversari de l'entrada a València del rei Jaume I, la constitució d'aquest territori en una entitat política diferenciada —l'antic Regne de València— o, com assegura l'eslògan institucional, «el naixement del poble valencià».

—*L'eslògan institucional llançat per commemorar el 750 aniversari de l'en-*

trada del rei Jaume I a València és «750 anys de naixement del poble valencià». Des d'aquella data històrica fins a aquest moment en què vostè ocupa la presidència del govern dels valencians, ¿creu que aquest país ha aconseguit la consciència de ser-ho?

—Jo pense que sí, tot i que cal aclarir que en realitat commemorem els 750

AJUT URGENT AL KURDISTAN

140.000 refugiats kurds a Turquia i Iran necessiten urgentment.

1. Mantes.
2. Roba d'hivern (neta i en bon estat).
3. Menjar:
 - Farina.
 - Llegums en gra.
 - Arròs.
 - Conserves.
 - Aliments infantils.
 - Sucre.
 - Oli.
 - Llet condensada i en pols.
4. Farmaciola:
 - Aspirines.
 - Gasses.
 - Benes.
 - Violeta de Genciana.

Procureu evitar els envasos de vidre

L'Associació catalana d'ajut al Kurdistan apel·la la societat catalana, tradicionalment solidària, a col·laborar en aquesta campanya popular. Fins al 9 d'octubre, podeu fer arribar els vostres ajuts a les següents adreces:

Primera llista de locals (seus d'ERC). Oberts a les tardes.

Barcelona

- Taulat, 26, 1r. 1a. (Poble Nou).
- Mercè, 18, 1r. (Casc Antic).
- Passeig de Gràcia, 91 (Eixample).
- Sant Salvador, 109-111, baixos (Gràcia).
- Roig Soler, 3-5, baixos (Montbau).
- València, 571, 1r, 1a. (Clot).
- Eusebi Planes, 1 (Sants).

Vic: Pl. Santa Teresa, 8, entresol. Tel. 886 34 47.

Sabadell: Pl. Major, 21 1r. Tel. 725 15 51.

Lleida: Bonaire, 21. Tel. 24 11 51.

Tarragona: Cavallers, 12, 1r. 1a. Tel. 20 47 64.

Reus: Vidre, 14, 4t. Tel. 30 52 08.

Alcanar: Carretera Nova, 18.

Mora la Nova: Secció local ERC.

Girona: Av. St. Francesc, 4. Tel. 20 11 99.

Figueres: Besalú, 3r. 2a. Tel. 50 37 09.

Olot: Bisbe Vilanova, 8.

Igualada: Secció local ERC.

L'Hospitalet de Llobregat: Garraf, 37, entresol, 2a. Tel. 338 07 64.

El Vendrell: Rosa Sensat, 24. Urbanització Mas Levy. Tel. 66 22 66.

Berga: Pl. de les Fonts, 9.

També podeu ingressar una aportació econòmica (que s'invertirà en la compra a l'engròs de menjar, medicines i mantes), al compte corrent núm. 1133/21, a l'oficina 131 de la Caixa de Barcelona, a nom de «Campanya d'ajut al Kurdistan».

Per qualsevol informació:

Tel. (93) 323 45 52/(93) 323 44 13, durant tot el dia; Villarroel, 45, entresol 08011-Barcelona, seu d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA (ERC).

VOLUNTARIS QUE VOLGUEU
COL·LABORAR. TRUQUEU-NOS

anys d'una institució política comuna, ja que el poble valencià existeix des de molt abans. Crec també que des de l'Estatut d'Autonomia, la recuperació de l'autogovern, i de gran part del nostre patrimoni col·lectiu, la consciència de ser un poble s'ha incrementat notablement. Això no vol dir que no hi haja diferències, però al llarg dels últims anys s'hi han anat imposant una sèrie de trets que crec que caracteritzen els valencians, com són la tolerància, l'assimilació de cultures i, en definitiva, la convivència pacífica.

—*La gestió dels actes commemoratius del 750-A estigué presidida per la improvisació i la descoordinació entre les diferents institucions. Fins i tot hi ha hagut en algun moment el temor que els actes no tingueren el nivell que es mereixen. Després del canvi de Vicent Montés per Alfons Llorens com a comissari, ¿com creu que quedarà finalment aquesta commemoració?*

—No crec que es pugua afirmar que hi haja hagut cap improvisació. El que passa és que la relació de forces polítiques que resultà de les anteriors eleccions, especialment a l'Ajuntament de València, ha dificultat en alguns moments l'adequada planificació del futur. Afortunadament, aquesta situació s'ha superat i avui hi ha una organització comuna entre l'Ajuntament de València i la Generalitat que crec que pot donar un bon resultat.

Hem de pensar també que, tal com succeeix en la història d'Espanya, on no hi ha hagut una història col·lectiva universalment acceptada, sinó que hi han conviscut diverses versions —progressistes i conservadors—, les diferents interpretacions de la història del poble valencià han provocat enfrontaments i problemes durant els últims anys. Pense també en altres pobles amb els quals tenim una certa cultura comunament acceptada i que constitueixen una referència per a molts valencians, o per alguns pobles de l'estat, i no en tinc una consideració totalment positiva, ja que em sembla que acceptar la cultura dominant com a cultura universal no és sempre una actitud adequada. Per tant considere que de la situació en què ens trobem els valencians resulta una dialèctica que ens permet córrer més i avançar més que si no fóra així.

—*Malgrat la invitació cursada fa un any, ni el rei Joan Carles ni cap membre de la família reial no assistiran als actes de la commemoració del 750 aniversari. En alguns sectors de la societat valenciana hi ha un cert desencís per l'absència del rei, a diferència del que*

va succeir a Catalunya amb motiu del seu mil·lenari. Com a president de la Generalitat, ¿què li sembla que el rei no estiga present en aquesta commemoració històrica?

—He de dir que la invitació que vam suggerir al rei quan li vam presentar els actes del 750-A era una invitació no formalitzada per a un dia concret, és a dir que és possible que el rei vinga al llarg de l'any en què tindrà lloc la commemoració per a donar suport personal a aquesta efemèrides.

—*No creu, doncs, que l'absència del rei en aquests actes pugua ser interpretada com un menyspreu.*

—En absolut. Estic convençut que al llarg de l'any el rei vindrà.

—*Parlem de política. En el recent debat sobre l'estat de la Comunitat celebrat al Parlament, vostè ha dibuixat un panorama excessivament optimista, quan sap que l'índex d'atur va augmentar durant el passat mes d'agost, el funcionament del Servei Valencià de la Salut és bastant insatisfactori, etc.*

—És evident, al meu parer, que no he presentat un aspecte positiu de la realitat valenciana. De les mancances que hi ha en aquest moment jo en sóc conscient i les he posat de manifest en el meu discurs. Una altra cosa és allò que des dels partits de l'oposició diguen que jo he dit per després rebatre-ho. És més, jo he manifestat que hi ha una evolució a millor ja que en els últims dos anys hi ha hagut en aquesta comunitat un creixement econòmic molt important, per damunt de la mitjana espanyola, i això és una realitat innegable.

—*Ha estat sorprenent la proposta del partit Unió Valenciana, aprovada pels grups de l'oposició en el Parlament valencià, d'exigir la desaparició dels governadors civils. ¿Significa això que el seu partit ha estat superat per la dreta valenciana quant a esperit autonomista i que els socialistes són els que posen fre a les demandes de més autogovern per als valencians?*

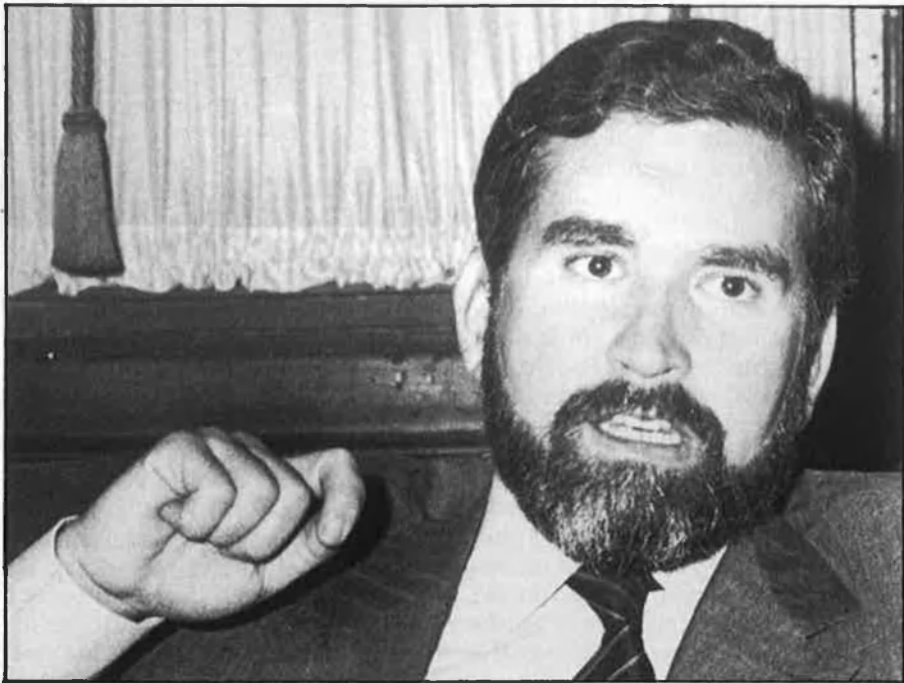
—Això només és una demostració clara del poc convenciment que tenen en ser algun dia una alternativa de govern. Si pensaren que podrien ser-ho, farien propostes serioses en comptes de les que ara fan. És evident que la reforma de l'administració perifèrica de l'estat —si és això el que volen dir quan parlen de la desaparició dels governadors civils— no els preocupa en absolut. Aquesta demanda respon a un model importat, ja que creuen que per tenir marxamo nacionalista cal dir aquestes coses, malgrat que no hi

creuen i que les diuen perquè són conscients que mai no han de governar.

—*Pel que fa a la desaparició de la figura dels governadors, ¿quina és la posició concreta del president de la Generalitat valenciana?*

—Cal una reforma de l'administració perifèrica de l'estat, però pense que la figura del governador no s'hauria d'extingir, ja que cal un coordinador de l'administració perifèrica de l'estat.

—No hi ha cap aparell per mesurar el pes davant de Madrid, i en tot cas aquesta sensació respon a un cert complex d'inferioritat. Joestic convençut que quan diem una cosa seriosa, se'ns escolta amb el mateix interès que al que més, i quan es diu una ximpleria no se'ns escolta, com succeeix en qualsevol altre lloc. El pes polític d'una comunitat autònoma és difícil de mesurar amb cap aparell...

RAFA GIL

«La decisió en el tema de la llengua en TVV no depèn de mi, però la meua opinió no ha variat».

—*Però això, ¿no ho podria fer el delegat del govern a les respectives comunitats autònòmiques?*

—Sí, podria fer-ho, però crec que a hores d'ara no estan complint el paper d'intentar llevar competències a les autonomies, sinó que fan la tasca d'impulsar el funcionament de l'administració perifèrica, a més de la gestió de les competències en matèria d'ordre públic, que considere que són molt importants. Si aquest càrrec s'ha d'anomenar governador o coordinador de l'administració perifèrica és una qüestió que es pot parlar.

—*En amplis sectors de la nostra societat es pensa que el País Valencià no compta davant del govern central tant com li correspondria en relació amb la població i el dinamisme econòmic que té. És com si els únics territoris amb pes davant de Madrid foren el País Basc, Catalunya i —ara, amb motiu de l'Expo-92— Andalusia, mentre que el País Valencià sembla com si només jugara un paper de comparsa o de tercera fila. ¿Això es produeix perquè el govern que vostè presideix és excessivament muelle, com deia el Comte-Duc d'Olivares?*

—*Utilitzem com a referent, per exemple, les inversions.*

—En l'apartat de les inversions, si les comparàvem amb les dels territoris que vostè han anomenat anteriorment jo crec que quedaríem molt bé, com també pel que fa al finançament per càpita que correspon als valencians. Si miràvem que fa deu anys les inversions de l'estat suposaven el 5% i, tal com vaig anunciar en el debat recentment celebrat, ara superen el 8% i el nostre ritme de creixement és notablement superior al d'altres comunitats, doncs jo crec que sí que pesem.

—*No obstant això, de cara a l'any 92, el País Valencià ha quedat fora dels plans d'inversió previstos per a l'eix Sevilla-Madrid-Barcelona.*

—A mi em sembla que aquests eixos són tans sols figures literàries, perquè no sé quin tipus de riquesa generarà per a Sevilla, Madrid i Barcelona. En el cas de Sevilla és cert que amb motiu de l'Expo-92 s'hi realitzaran unes inversions positives i s'hi deixaran unes instal·lacions permanents que podran utilitzar els sevillans i també tot Espanya. Però nosaltres no podem evitar que el

descobriment partira de Sevilla i que en un moment determinat de la història d'Espanya fóra la ciutat més important quant al comerç amb Amèrica. No hi podem fer res. Pel que fa a l'Olimpíada, es fa a Barcelona, no a Catalunya, i a més es fa per a tot Espanya. Crec que si tan sols Barcelona o Catalunya foren qui organitzara l'Olimpíada no haurien estat capaces de fer-ho... i Espanya ja veurem si respon al repte plantejat. L'Olimpíada no és de Catalunya, és de tot Espanya, perquè cada vegada pesa més en el concert internacional, és moda i perquè s'ho ha treballat molt.

—*El pròxim any, probablement, amb l'entrada en funcionament dels canals privats hi haurà una oferta televisiva de quatre o cinc canals, tots en castellà. Davant d'aquesta oferta de televisió —pública i privada— tota en castellà, ¿vostè és partidari que la Televisió Valenciana siga monolingüe en valencià, a fi que siga un vehicle efectiu de normalització lingüística?*

—La meua opinió sobre aquest tema no ha variat. Des del principi del projecte de la TVV he dit que havíem de complementar l'oferta per tal de poder fer efectiu el dret dels valencians a parlar en la llengua pròpia i que per això la TVV hauria de ser en valencià. La decisió sobre aquest tema no depèn de mi, però la meua opinió no ha variat.

—*Vostè és conscient que l'ús públic del valencià, especialment en els mitjans de comunicació com la ràdio i la televisió, és fonamental per a recuperar la seua valoració social entre certs sectors de la població que han abandonat la llengua pròpia. Malgrat això, els membres del govern valencià —tret d'alguns casos— no utilitzen el valencià normalment i vostè mateix, en el recent debat celebrat a les Corts, va parlar quasi exclusivament en castellà...*

—Jo parle indistintament en castellà o en valencià. De naixement sóc valencianoparlant i per tant no em suposa cap forçament el seu ús, però crec que a més de la utilització de la nostra llengua cal procurar —especialment un president de la Generalitat— que ens entenguen i que el missatge siga el més universal possible, i en aquest sentit procure també que els valencians que parlen castellà s'hi senten representats.

—*¿Com són, a hores d'ara, les relacions entre el govern que vostè presideix i la Generalitat de Catalunya?*

—Hi ha un tracte fluid i des del punt de vista de cada govern crec que no hi ha cap problema. Cadascú fa la seua política, evidentment, però en les nostres relacions hi ha una fluïdesa total.